

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Alegerea corporațiilor bisericești.

Rep.: Sinodul permanent al bisericii noastre.

Pr. Gr. Crăciunaș: Ce-i de făcut după conversiune.

Prof. Dr. G. L. Muntean: Noua dreptate.

Pr. Ion Goron: Poporul ales.

Cronică. — Comunicat oficial.

Alegerea corporațiilor bisericești.

În luna trecută s'au săvârșit alegerile organelor noastre din parohii și protopopiate. Spre marea noastră mulțumire, — abia de ni-au sosit plângeri din 3—4 parohii, despre oarecari nemulțumiri față de cei aleși, de unde deducem, că alegerile acestea s'au terminat cu bine și toți factorii cu cădere și-au dat seamă, că în corporațiile bisericești nu pot intra oameni, cari n'au ce căută acolo, ci creștini buni, cari cercetează sfânta biserică, și își împlinesc datorințele creștinești și față de biserică și față de ei înșiși.

După instrucțiunile ce s'au dat dela centru, alegerile cu caracter politic au fost cu totul tot eschise, și nimenea n'a fost ales decât în virtutea vredniciilor sale, dar nu în temeiul că aparține unui sau altui grup politic.

De sine înțeles, că dacă s'a urmat astfel, s'a ținut seamă de principiul, că toți cei ce au fost și și-au făcut datoria, nu au fost delăturați ci realeși, iar membrii noi, elemente mai tinere, au intrat numai în locuri vacante, fie prin deces, fie prin renunțare din cauza vârstei sau altor împrejurări familiare. La acest loc trebuie să ne exprimăm dorința, că oamenii, cari vor să aibă loc în viața publică, în corporațiile acestea inferioare, trebuie să-și facă *ucenicia*; să ia parte activă, și să colaboreze cu bătrânii — luându-se chiar la întrecere cu ei, în cele bune și de folos.

Astfel am dori să-și înceapă activitatea publică învățătorul, profesorul cel tânăr, avocatul și medicul începător și după

o activitate de un period ori două cu rezultate mănoase și blagoslovite — să iasă la larg — să ceară teren mai mare de activitate, în parlament și în adunările eparhiale și mitropolitane.

Ajunși în aceste corporațiuni prea de timpuriu, fără nici o experiență, fără să aibă la activul lor tapte remarcabile, vrednice de încrestat, sau vor stă umili, nebăgați în seamă, așezați la câte un colț și disgustați își vor perde tot entuziasmul tinerească, toată dragostea pentru instituția în care s'au îmbulzit fără socoteală și fără rost.

Venind acum la programul lunei aceștia în care să fac alegerile pentru adunările eparhiale credem, că și ele se vor desfășura tot în duhul păcii și al bune înțelegeri. Bărbații cari au fost onorați cu încrederea alegătorilor în perioada trecută, nu pot fi trecuți cu vederea, dacă și-au făcut datoria. Bunul simț al corporațiilor noastre inferioare trebuie să fie și aici dătător de seamă.

A schimba pe X ca să așezi pe Y fără nici un motiv, miroasă a anarhie și discreditare și aceasta notă nenorocită nu poate fi aplicată în alegerile bisericești. Noi, în special Eparhia Clujului, am avut norocul să avem între membrii adunării, pe cei mai de seamă, pe cei mai de frunte fii ai bisericii din țara întregită. A fost un nivel, la care frunțașii eparhiei s'au putut ridica. Să sperăm, că la acest nivel vom rămânea, dacă nu se va mai ameliora și ridica înlocuind pe cei prin deces ori renunțări de bunăvoie. Pe lângă deplina libertate garantată pe

întreagă liniă, fără impunere oficială, bunul simț sperăm că va fi la temelia alegerilor eparhiale — și vom putea continua cu rezultatele recunoscute de prieteni și contrari — munca grea, dar frumoasă ce ne așteaptă.

Sinodul permanent al bisericii noastre.

În ultima sesiune a Sf. Sinod s'a votat un regulament în care s'au fixat în mod precis și conform canoanelor și legiurilor bisericești, în vigoare, atribuțiunile I. P. Sf. Patriarch și ale Sfântului Sinod. Acest regulament prevede — conform cerințelor vremii — instituirea unui Sinod permanent, compus din 4 membrii aleși din Sf. Sinod, cari lucrează sub prezidenția Înalt Prea Sf. Patriarch, cu obligația de a se întruni în fiecare lună odată pentru rezolvarea chestiunilor urgente, cari nu pot aștepta întrunirile bianuale ale Sf. Sinod. Tot în sarcină acestui Sinod permanent cade pregătirea și studierea temeinică a tuturor chestiunilor cari reclamă o decizie a Sf. Sinod în ședință plenară.

Pentru o mai bună lucrare Sinodul permanent are cinci secțiuni și anume pentru afaceri externe, pentru doctrină și viață religioasă, pentru învățământ teologic și religios, pentru propaganda religioasă și redactarea revistei „Biserica ortodoxă română” și pentru disciplină (canonică-juridică). Secțiunile sunt compuse din câte cel mult 2 clerici distinși, aleși dela diferite eparhii, și au ca referenți permanenți pe cei 5 consilieri clerici ai Consiliului Central bisericesc. Pentru chestiuni de strictă specialitate pot fi consultați și învățați mireni, profesori universitari etc.

Sinodul permanent s'a constituit încă la sfârșitul anului trecut și pe lângă I. P. Sf. Sa Patriarchul *Miron*, e compus din I. P. Sf. Sa Mitropolitul *Pimen* al Moldovei, P. Sf. Lor Episcopul *Lucian* al Romanului, *Grigore* al Aradului și Arhiepiscopul *Tit Simedrea*, dela arhiepiscopia Bucureștilor.

Dorim ca această nouă instituție a bisericii noastre să lucreze cu deplin spor dând o nouă înviorare de activitate cât mai vie și productivă în viața bisericii noastre.

Rep.

Ce'i de făcut după conversiune.

Azi întreagă lumea e bântuită de crize. Câte țări, atâtea feluri de crize, fiecare cu leacul ei, după care umblă să-l afle doftorii financiari. Cei dela noi au aflat ca leac conversiunea datoriiilor agricole, cu rate cât mai îndepărtate.

Noi cari cunoaștem năcazurile țărănimii și-i vedem cum se luptă cu greutățile vieții de toate zilele, ne uimim de tăria lor sufletească, cum birue mizeria, trudindu-se din răspuțeri însă fără sporul recerut, îndrăznim să spunem că în împrejurări ca în cele de azi, dacă se vor menține și de aici înainte, în multe părți conversiunea datoriiilor agricole n'are să ducă la scop. În unele locuri datoriiile agricole sunt așa de mari, încât cu veniturile actuale ale pământului ce-l au datornicii, nici decum nu vor putea face față ratelor conversiunei.

Transformarea plătirilor în stadiu de posibilitate se poate efectua numai prin rezolvirea problemei rentabilității întreprinderilor agricole, a proprietății țărănești mici și mijlocii. Rezolvarea acestei probleme însă, nu se poate ajunge decât prin transformarea sistemului agricol primitiv, în sistem agricol rațional, în agricultură rațională, cu tot felul de mașinării moderne.

Mult s'a vorbit despre transformarea agriculturii țării noastre, multe școli de agricultură s'au înființat în țară, dar ce folos că frecventarea lor de către fii țărănilor noștri a rămas infructuoasă. Conservatismul țărănilor noștri a fost aci poticneală.

Dar nimic nu e statornic sub soare; azi în criza asta mare când țăranul nu mai știe încotro să dea și conservatismul lui a scăzut binișor aproape de zero.

Cu bărbați specialiști pricepuți și cu ajutor de mașini agricole de tot felul, s'ar putea ajunge la o lucrare mai rațională și deci mai rentabilă a pământului.

Statul de cumva nu o va face asta, va sfecli conversiunea. Presupunând că mântuie debitorii țărani de datoriiile de până azi; nu-i va putea mântui de cele ce le vor face în viitor, că prezenta incapacitate, prin conversiune, delăturată, va fi și subversa și în viitor tot așa ca acum, încât în tot deceniul s'ar recere conversiune.

În împrejurările de față transformarea se impune de sine dar într'acest punct statul a ajuns la răspântie, nu mai știe pe care cale ar fi mai conștient să apuce ca să-și ajungă scopul. Toate în lume să fac cu bani, iar statul numai bani nu are. Lucrurile premergătoare transformării încă-i lipsesc, cum ar fi culegerea datelor statistice privitoare la teritoriul arabil cu tractoare și alte mașinării agricole.

Rentabilitatea întreprinderilor agricole cu mașinării cred că nu e de lipsă să o arăt aci, fiind în deobște cunoscut că producțiile sau produsele efectuate cu mașinării înlesnesc înzecit costul lor față de cele produse de brațe muncitorești.

Chestiunea s'ar putea rezolvă și altfel dacă ar impune convertițiilor sămănarea, cultura multor feluri de semințe oleoginoase și furajere cari nu's prohibite în străinătate și cari sunt mai rentabile. Aci statul ar avea spese numai cu trierele de ales sămânța. Dar avicultura cu produsele ei, cu ouă cari sunt mai puțin espuse fluctuației prețurilor mondiale, ce export important ar fi în mâni organizate.

Operațiunea conversiunii și transformării agriculturii ar necesita o administrație din cei mai onești compusă, ferită de birocratismul care a stricat așa mult și la împrăștiere.

Agendele administrației ar fi distribuirea mașinăriilor și îngrijirea ca fiecare mașină să aibe manipulant bun. Acumularea recoltei la centre în magazii de unde să se poată exporta unde va fi lipsă cu deosebire în străinătate, mai cu seamă acele cari au un deuseu mai sigur și mai rentabil.

Lucrările regenerării agriculturii s'ar începe cu agronomi, s'ar continua cu preoți, în unele locuri cu alți mulți cărturari dela sate recunoscuți diligenți și aplicați a primi sfaturile și inviațiunile agronomilor, aplicați spre a da pildă bună țăranilor.

Cândva tot va trebui să ajungă țăranii să-și lucreze pământul în mod rațional cu unelte moderne, de ce să așteptăm după acel cândva, când azi ne împinge spre aceasta criza, conversiunea.

De nu se va regenera agricultura acum, în legătură cu conversiunea, statul se va alege cu cheltuielile conversiunii ca aruncate în vânt, iar debitorii agricoli cu da-

torii pe veci după cap; iar țara se va urni și mai în jos pe povârnișul prăpastiei.

Oamenii de bine mult s'au căit cumcă nu pot scoate țăranul român din conservatismul fatal al sistemului primitiv de agricultură; acum dar a sosit momentul priincios reformelor dictate de criză, dar nu numai dictate ci chiar impuse și de interesele conversiunii.

Interesele țăranului, modest în pretenziuni, datat cu năcazurile nu reclamă azi altă ușurare decât prin deslegarea problemei rentabilității produselor să se poată face față nevoilor, datoriilor.

Afară de planul acesta nu există algebră care ar putea afla în era rea a deflației de azi, o mai bună soluție a problemei achitării datoriilor contrase în era bună a inflației.

Aceasta însă fără conlucrarea preoțimii ca autoritate sfătuitoare, capacitătoare și exemplătoare nu ni-o putem închipui.

Pr. Gr. Crăciunaș-Buru.

„PREDICA DE PE MUNTE“

Noua dreptate.

(Matei 5, 21—6, 34.)

d) Răsbunarea, 5, 38—42.

„Auzit-ați că s'a zis: ochiu pentru ochiu și dinte pentru dinte. Iar Eu zic vouă: să nu stați împotriva celui rău; ci de te va lovi cineva peste fața obrazului cea dreaptă, întoarce-i lui și pe cealaltă;

Și celui ce voește să se judece cu tine și să îți ia cămașa ta, lasă-i lui și haina.

Și cel ce te va sifi pe tine o milă de loc, mergi cu dânsul două.

Celui ce cere dela tine, dă-i; și de cel ce voește să se împrumute dela tine, nu te depărtă.“

Formele draconice ale legislațiilor străvechi, au murit odată cu apariția legislației mozaice. Ceeace a supraviețuit a fost principiul răsbunării: „Precum tu mie, așa eu ție“. Moise amintește de această grozavă lege a talionului care pretinde viață pentru viață, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior, arsură pentru arsură, rană pentru rană etc. (Ex. 21, 23-25; Lev. 24, 20; Dt. 19, 21), fiindcă trăia în sângele societății contemporane lui. Caută s'o înblânzească prin dispoziții ca: „Tu să nu fi răsbunător împotriva fratelui tău“. (Lev. 19, 18; Pror. 20, 22; 24, 29); „A Domnului este răsbunarea“ (Dt. 32, 35).¹⁾

¹⁾ Dr. V. Gheorghiu op. cit. p. 233.

Principiul răsbunării din legea talionului, în loc să fie pe încetul înblânzit, este neîntrerupt alimentat de rabini prin instrucția legii. Nu-i de mirare dacă și pe timpul Mântuitorului trăește tot atât de intens în toate straturile sociale, ca și în timpul lui Moise. Cât timp această instrucție se mărginește la o înșirare de porunci și pedepse pentru diverse fapte, fără a folosi ocazia timpurilor liturgice, pentru citirea și tălmăcirea lecturilor pilduitoare, pentru o mai umană atitudine față de aproapele, o aprofundare a vieții religioase, o ridicare a nivelului moral sunt imposibile.

De aceea nu se poate afirma că în această nouă antiteză Mântuitorul s'ar război cu codul penal iudaic, ci tot numai cu practica iudaică îndrumată de explicarea rabinică a legii.

Răsbunarea nu este o îndrumătoare a sufletelor spre împărăția divină. Este o sfruntare chiar a cardinalei porunci: iubește pe de aproapele tău, ca pe tine însuși.

Față în față cu principiul răsbunării, Iisus pune principiul moral valabil pentru toate timpurile și toți oamenii: „Nu răsplăți răul, cu rău“ prin porunca ce o dă aderenților Săi: „Împotriva celui rău să nu stați“. Cu alte cuvinte, nu măsurați cu aceeaș măsură, nu răspundeți violenței cu violență, ci fiți gata să răbdați și mai mari nedreptăți: dacă dragostea și slava lui Dumnezeu o cere.¹⁾ În momentul când acest nou principiu va via în omenire înlăturând principiul răsbunării, va fi vindecată cea mai chinuitoare rană a vieții sociale.

Noua poruncă o intuește prin patru exemple, importante nu atât prin faptul ce-l exprimă, cât mai cu seamă prin caracterul lor simbolic.

A nu ne opune celui rău ne învață întâi exemplul violării corporale: „Ci celui care te lovește peste obrazul drept, întoarce-i lui și pe celalalt“. De o înțelegere literară a acestui exemplu nu poate fi vorba, căci nici chiar Mântuitorul, în a cărui viață se constată cea mai desăvârșită consecvență între învățătură și faptă, nu și-a oferit obrazul celalalt, când L-a pălmuit sluga arhierelui Ana, ci El care mai târziu va primi să se răstignească pentru oameni, de data aceasta s'a apărut: „Dacă am vorbit rău, dovedește ce am spus rău; iar dacă am vorbit bine, pentru ce mă bați“. (Ioan 18, 23)²⁾ Senzul adevărat poate fi numai: fiți pregătiți în orice moment a suferi cu resemnare îndoit pentru împărăția lui Dumnezeu.

Dacă în textul exemplului se vorbește de lovirea obrazului drept, ceace nu este tocmai na-

tural, cât timp lovitura se aplică de obicei cu dreapta pe obrazul stâng, cu excepția stângacilor, înscamnă că Iisus sau a voit să se folosească de uzul vorbirii contemporanc Lui, sau să arate desonorabilitatea loviturii, aplicată cu dosul palmei drepte.¹⁾

Și al doilea exemplu: „Și celui ce voește să se judece cu tine și îți ia cămașa ta, lasă-i lui și haina“ duce la acelaș rezultat: „Nu stați împotriva celui rău“. Ne înprocesuează cineva pe nedrept, din lăcomie de a acapara cât mai multe bunuri, urmărind să ne ia și cămașa, noi să fim gata a-i da și mantaua numai să ocolim sfada și judecata cu astfel de oameni. În fața semenului nostru orbit de frumsețea bunurilor pământești, să nu stăm. Va căută cu orice preț să-și întindă mâinile lacome spre unele din bunurile noastre, să evităm procesul cu el, jertfind din posesiunea noastră. Ni se cere o jertfă mică, să fim gata a da una și mai mare. Ni se cere cămașa, să fim gata a-i da și haina. Pentru iudeu haina era de mai mare importanță, fiindcă era un obiect de care săracul nu se putea lipsi. Ziua îi apăra goliciumea iar noaptea îl apăra de frig. De cămașă mai ușor se putea lipsi. Ideea nu suferă nici o schimbare dacă evangelistul Luca spune: „Și pe cel care cere dela tine mantia, nu-l împiedeca ca să-ți ia și cămașa“ (6, 29) întrucât acesta scrie, pentru păgâni, cari se lipseau mai ușor de haină decât de cămașă.²⁾

Senzul și în acest al doilea exemplu este: fiți pregătiți a jertfi cu bucurie îndoit decât vi se cere pentru împărăția lui Dumnezeu.

Nici chiar libertatea personală nu trebuie să cruțată, pentru a înlătură descărcarea mâniei celui rău. „Și cel ce te va sili pe tine o milă de loc, mergi cu dânsul două“.

Încă din timpul regilor perși s'a introdus obiceiul, ca curierii regești, pentru a-și putea execută mandatele cât mai neîntârziat, să poată rechiziționă în orice stație de poștă, fie cai, fie căruțe, fie oameni (Hered. 8, 98; Xenoph. An. 7, 2, 3; Kyrop. 8, 6, 17).³⁾ Serviciul poștal persan ajunge să fie prototipul serviciului poștal roman și grec. Iudeii sunt obicinuiți să fie luați dela lucru și să fie puși la serviciul de poștă, fie de călăuze, fie ca purtători de poveri. Serviciul era neplătit, de aceea toți căutau să se eschiveze. Mântuitorul spune aderenților săi: când asupra capului vostru s'a abătut nenorocirea de a fi reclamat serviciul vostru de o stație de poștă, să nu vă eschivați, atrăgân-

¹⁾ Dr. Gh. I. Ghia, op. cit. p. 48.

²⁾ Dr. Gh. I. Ghia, op. cit. p. 50.

¹⁾ Dr. A. Steinmann, op. cit. p. 69.

²⁾ Dr. V. Gheorghiu, op. cit. p. 235.

³⁾ Schanz, op. cit. p. 200.

du-vă astfel mânia conducerii, ci să satisfaceți, chiar mai mult decât vi se cere. Pentru promovarea aceleiași stări sufletești, Mântuitorul adaugă o ultimă poruncă: „Celui ce-ți cere, dăi, și nu-ți întoarce fața dela cel ce vrea să se împrumute dela tine“. Ideea exprimată aci se poate aduce mai greu în consonanță cu ideea antitezei, fapt care a determinat pe unii exegeți protestanți, să considere acest citat, un adaus, înlocuind ideea citatului cu ideea cuprinsă în locul paralel: „Dela cel ce-ți ia ale tale, nu cere înapoi“. (Luca 6, 30). Luca vorbește despre o luare forțată. Ori cuvintele evangelistului Matei nu exprimă această idee. Substituirea ideei, numai pentru a putea mai ușor satisface consonanța între exemple, este nepermisă.

După textul evangelistului Matei aci avem de a face cu oameni, cari în urma manoperilor lor financiare, au ajuns în situația de a fi avizați la cersit sau împrumut.¹⁾ După concepția iudaică acești oameni nu meritau nici o considerare, ei singuri fiind vinovați de ruina lor. Erau întâmpinați cu dispreț.

Iisus nu împărtășește această părere eronată. În schimb nu combate ideea, că lipsa este o urmare a păcatului, în ea se revelează în lume o părticică a răului. Cât timp deci răul poate pași în fața aderenților lui Iisus, sub aspectul sărăciei, El le ordonă să-i deie când el cere.²⁾

Ideea comună în toate aceste exemple este că urmașii lui Iisus sunt obligați să facă mai mult decât ar putea pretinde dușmanii lor dela ei. De ce? Fiindcă pentru ei nu dreptul este norma de conduită în viață, ci iubirea.

Prin aceasta se face trecerea la ultima și suprema antiteză „iubirea dușmanilor“.

(Va urma)

Prof. Dr. G. L. Muntean.

TÂLCUIRI CREȘTINEȘTI

I.

*Cel ce pururea se teme de sărutul rece-al morții
Și că totul îl pândește ca să-i taie firul sorții —
De-ar trăi cât lumea toată,
N'o să poată niciodată —
De om viu — să dea dovadă.
Dar cel ce știe că moartea i-a fost statorită chiar
Dela zămislirea sa — și că viața este-un dar,
Care ni-se ia firește
Când acel ce El ni-a dat-o așa bine socotește;
Acela primi-va moartea cu multă seninătate
Căci nimic din ce se'nâmplă — n'o să-l ia pe neașteptate.*

II.

*Și-acel ce nimic nu face, săvârșește-o nedreptate;
Cine n'o'mpiedecă însă nedreptatea — când o poate —
Acela fărăndoială — la săvârșirea ei ia parte.*

* * *

Fl. Mureșanu

ÎNAINTE DE CHRISTOS

Poporul ales.

„Credința este adevărarea celor nădăjduite, dovada lucrurilor celor nevăzute“. Evrei, 11. 1.

În timp ce oamenii își înmormântau zeii, distrugând cea mai de preț dintre comorile sufletului lor: credința, ea și-a găsit, totuși, un loc de refugiu pe suprafața pământului. Era o îngustă fâșie de pământ între pustie și Marea Mediterană, cale de legătură, punct de atingere, teren de luptă între cele două civilizații puternice a anticității, între Egipt și Babilon. Era Palestina. Nu e de mirare deci, dacă privirea multor oameni cugetători și pașii celor trei magi înțelepți, de cari face pomenire Evangelia, s'au îndreptat către aceasta țară a Evreilor.

Ceeace a atras luarea aminte a lumii asupra acestui popor era izbitoarea deosebire între așezămintele și felul de a fi a Evreilor și a celorlalte popoare. Neam de păstori semitici, cari au trăit veacuri de-a rândul hoinărind cu turmele lor la marginea hotarelor celor două împărății, cari își discutau stăpânirea asupra lumii, constrânși în cele din urmă să-și găsească o așezare stabilă, n'au isbutit să construiască un așezământ politic solid decât pentru foarte scurtă durată sub David și Solomon. Obicnuți cu libertatea celui ce nu are o casă a lui, cu libertatea pustiei și a munților, au îndurat rând pe rând umilințele alor nenumărate robii. Ochii lor vedeau strălucirea imenselor comori, inima lor râvnea mărirea și desfătarea ce o îmbiau aceste comori egiptenilor și babilonenilor pe cari iau servit ca robi — și erau constrânși să trăiască în sărăcie. Robiile îndelungate le-au prefăcut inima și mentalitatea în inimă și mentalitate de robi nemernici: erau pizmătareți și certăreți, lași și răzbunători, perfizi și mincinoși, invidioși și fățarnici.

Pentru toate aceste însușiri ei n'ar fi meritat decât disprețul celorlalte popoare; dar au fost tratați în totdeauna cu ură și mai ales cu invidie.

Ce putea invidia lumea la acest popor, care nu avea nici libertate, nici comori, nici opere de artă, nici nimic din ceea ce iscusința și hărnicia omenească a realizat vre-

¹⁾ Bornhäuser, „Bergpredigt“, p. 103.

²⁾ Steinmann, op. cit. p. 72.

odată frumos și util? Poporul evreesc era invidiat pentru faptul, că dacă nu avea nimic din ceea ce poate să îmbie omului lumea aceasta, avea totuși o comoară, despre care Mântuitorul a zis că „moliile nu pot să o roadă, nici furii nu pot să o fure“, avea tocmai ceea ce lipsește oamenilor de atunci: avea credință.

Vom reveni asupra credinței poporului evreu, și vom vedea cum ea era roasă de moliile unei mentalități bolnave, pusă în slujba celui mai sălbatic egoism, și era devastată de tâlharii pe cari îi cunoaștem sub numele de farisei și cărturari. La plinirea vremii într'asa de mare măsură credința evrească nu era o credință mântuitoare, încât poate fi luată ca pildă clasică pentru demonstrarea adevărului cuprins în subtilele vorbe ale Mântuitorului: „celui ce nu are și ceea ce i se pare că are i se va lua dela dânsul“.

Într'adevăr, lumea a luat dela Evrei comoara neprețuită a credinței și prin aceasta a reîntinerit pentru o nouă viață plină de avânt. Dacă lumea greco-romană, după ce își înmormântase zeii, a putut să-și redobândească din nou acele forțe, pe cari le împrumută sufletului credința, este meritul Evreilor.

Să știi să trăiești în credință și prin credință: iată ce a învățat lumea dela Evrei. E dintre toate cel mai de seamă lucru. Și cum în cele din urmă orice om și orice națiune nu e altceva decât o unealtă în mâna providenței, va trebui să recunoaștem, că acestui popor i s'a hărăzit frumosul rol de a fi dascăli neamurilor într'ale credinței. Pentru acest rol Evreii merită recunoștința noastră și acest rol va fi marele merit a acestui popor în fața scaunului judecății celei vecinice.

A trăi în credință și prin credință înseamnă să ai deapururi ochii ridicați în spre idealul mai presus de asprele realități zilnice. Cel ce trece prin viața aceasta cu ochii ridicați către ideal, va putea să-și împiedece picioarele în mizeriile zilei, va putea să cadă chiar; dar nimic nu-i va putea răpi siguranța — mântuitoare — că știe pentru ce trăiește.

Să știi să vezi mai departe decât ziua de azi, să știi să vezi mai departe decât

orizontul ochilor tăi trupești, să știi să simți realitatea ascunsă în taina viitorului de dincolo de mormânt, să știi să te gândești mereu, în oricare clipă a existenței tale, la un ideal făurit în focul credinței, — dela cine altul puteau să învețe oamenii acest meșteșug, decât dela Evrei?

Era singurul popor, care trăia *numai* în credință și prin credință. Pentru nici un popor din lume cele „nădăjduite“ și cele „nevăzute“ nu erau o realitate mai viu grăitoare, mai evidentă, cași pentru Evrei.

Oricare alt popor constrâns să trăiască între împrejurările între cari au trăit evreii, ar fi dispărut de pe suprafața pământului în câteva decenii. Împrejurări istorice nefavorabile: popor cu organizație patriarhală era constrâns să trăiască între două împărății cu organizație centrală accentuată și bine consolidate; împrejurări geografice nefavorabile: așezat la răspântie de drumuri, pe un pământ, care refuză să le deie mai mult decât hrana cea de toate zilele, și nu arareori aceasta hrană le era răpită de oștiri streine, dela cari primeau în schimb băta și ocară.

Dar evreii voiau să trăiască. Și cum nu aveau nimic în lumea aceasta de ce să-și lege sufletul, rând pe rând toate dorințele lor, toate așteptările lor s'au cristalizat într'o împărăție fantomă, creație a sufletelor lor chinuite de asprele loviri a sorții. Cei ce nu și-au putut consolida independența politică, aveau drept cărmuitor pe însuși împăratul împărățiilor, pe Dumnezeu. Păstorii desculți din munții Palestinei, meseriași nevoiași din orașele Iudeii, cărturarii modesti, cari conduceau destinele poporului, purtau cu o neînfrântă mândrie blazonul unei origini nobile mai presus decât a oricărui popor din lume; ei erau poporul „ales“ a lui Dumnezeu. Celor ce nu au avut în decursul alor multe sute de ani o clipă de liniște și o zi fără de grije, le surâdea cel mai strălucit viitor: însuși fiul lui Dumnezeu va întemeia pe seama lor o împărăție plină de belșug și mărire, în care neamurile pământului vor servi pe fii poporului ales.

Într'adevăr, Iudeii erau un popor „ales“; ei au fost purtătorii *ideii mesianice*, pe care s'a clădit mărețul edificiu a creștinismului.

Iar țara lor a fost „pământul făgăduinții”; acolo, între pescarii de pe lacul Genezare-tului, s'a întemeiat pentru prima dată împărăția lui Dumnezeu între oameni.

Pr. I. Goron.

* CRONICĂ *

Sedință plenară a Consiliului nostru eparhial s'a ținut Marți, în 9 Februarie 1932 sub presiunea P. Sf. Sale Episcopului Nicolae, — în care s'a deliberat următoarele:

1. S'au ratificat dispozițiile pentru alegerile de deputați din cler și mireni, în adunarea eparhială.

2. S'a luat cu aprobare act de adresa din 5 Februarie c. înaintată Domnului Prim-ministru, Ministrului de Interne și Finanțe în chestia salarelor restante ale preoților și ajutorarea extraordinară a preoților din Munții Apuseni, cerându-se emiterea unui comisar al Guvernului la fața locului.

3. S'au votat onorariile de salar celor ce au fost șterși din bugetul Statului, ori au fost reduși la aproape nimica, — cum și a celor 9 protopopi șterși din buget.

4. În vederea că venitele fondului de pensie sunt reduse, la mai mult de jumătate, nu se mai pot menține ajutoarele văduvelor și orfanilor de patru ori cât a fost pensia de bază. Aceste ajutoare s'au redus cu 1 Ianuarie c. la jumătate. Mai bine mai puțin și sigur, decât îndoit și dela jumătate anulul încolo nimica.

5. S'a hotărât să se înainteze un memoriu către M. S. Regele în chestia zidirei Catedralei.

Toate hotărârile aceste importante s'au luat cu unanimitate.

Hirotoniri. În cursul săptămânii P. Sf. Sa Arhiepiscopul Andrei Mager dela Oradea a binevoit să hirotonească întru diaconi, preoți și duhovnici pe clericii noștri Virgil Pașca pentru parohia Păniceni (Huedin) și Atanasie Șerban pentru parohia Botez (Luduș).

Alegerile pentru adunarea eparhială în episcopia noastră sunt fixate pentru clericii pe ziua de Joi, 18 Februarie ora 11 la centrul cercului, pentru mireni zilele

de Duminecă, 21 Febr. c. în parohii matere și Duminecă 28 Febr. c. în parohii administrate și filiale. Colegiile pentru scrutiniu se vor întruni în ziua de Duminecă, 6 Martie, la ora 11 a. m. în locul central al fiecărui cerc. Eparhia noastră are 20 membrii clerici și 40 mireni.

Aprecieri juste despre rolul preoției în stat. În nr. 5 al ziarului „Calendarul” dl Nichifor Crainic, a scris următoarele: „Statul se întemeiază pe aparatul său de funcționari. Și în vremea turbure de azi, mai ales pe acele categorii de funcționari, cari nu fac birocrație administrativă, ci maniază sub diferite forme sufletul însuș al acestui popor. La sat, de pildă, Statul nu trăește atât prin notar, jandarm sau perceptor, cât prin preot și învățător. Ei sunt factorii psihologici ai Statului, elemente de coeziune în jurul patriei și al tronului. Dar tocmai aceste elemente au fost total neglijate de dl C. Argetoianu. Nu numai neglijate, dar ostilizate pur și simplu. În atâtea rânduri d-sa a insultat de pildă, corpul preoțesc, declarându-l inutil pentru vremea de azid-sa nu pricepe că tocmai pentru vremea tulbure de azi e de o mie de ori mai necesar țării un popă, sau un învățător de sat, decât un bancher falit, ca A. Blank. Pe acest popă și pe acest dascăl se întemeiază soliditatea psihologică a Statului. Lăsând zecile lor de mii în mizerie de dragul a doi, trei bancheri aventurieri, sapi însași temelia sufletească a Statului....

A ars Mănăstirea Turnu din Argeș. Dumineca trecută la ora 4 d. m. din coșul defect al archondaricului Mănăstirii Turnu a izbucnit un foc puternic, care lățit de vânt a cuprins biserica veche și cinci case, arzând până în temelii. În case au ars mobilier, îmbrăcăminte, veselă, iar într'una din ele însași archiva mănăstirii păstrătoare a multor documente vechi și prețioase. Pagubele sunt foarte mari, încât nu mai este nădejde să se mai poată reclădi ceea ce a ars.

Mormântul eroului necunoscut din București nu are cruce. Pentru a se putea aduce omagiu de recunoștință și de proslăvire a eroismului ostașilor morți pe câmpul de luptă, în formă de simbol al tuturor s'a făcut în parcul Carol din Bu-

curești, un mormânt în care s'au așezat osemintele unui erou necunoscut, mort în luptele dela Mărășești. Ideia așezării unui mormânt cu un erou necunoscut în Capitala țării s'a născut întâi în Franța, și e foarte frumoasă. Toți vizitatorii de seamă streini prezintă omagiul lor eroilor noștrii, depunând câte o coroană de flori de mormântul eroului necunoscut. Mormântul e ridicat pompos din lespezi de piatră, cu stâlpi înconjurători legați cu lanțuri, așa că impresionează. De curând s'a observat că acest mormânt nu are nici o cruce, ca și când acest erou n'ar fi fost român și creștin, ci vre-un străin de neamul și de legea noastră. Credem că e de datoria sftiei Patriarhiei să intervină la guvern să dispună întregirea acestei întrelăsări, punând și o cruce pe mormântul eroului necunoscut, așa cum va fi avut la mormântul comun de unde a fost adus.

Asociația clerului ortodox din Iugoslavia. Preoțimea ortodoxă română din Iugoslavia s'a întrunit în comuna Alibunar și a înființat „Asociația clerului ort. rom. din Iugoslavia“, alegând următorul comitet: Președinti de onoare, Traian Oprea, Ioan Murgu și Gherasim Andru, protopresbiteri; vicepreședinte, Ioan Mităr (Straja); secretar-general, pr. Lazăr Cârdu (Sân-Mihai); casier, pr. Costică Dimian (Petruvâșala); bibliotecar, pr. Virgil Oprișan (Vlaicovât); controlor, pr. Victor Popoviciu (Satu-Nou); membri în comitet: pr. Alexandru Guga (Cubin), Corneliu Cure (Sân-Mihai) și pr. Ion Pinter (Toracul-Mic).

nele bisericesti prin reforma agrară să se exploateze în mod rațional, servind astfel ca model populației localnice.

Oficiile parohiale și epitropiile sunt personal răspunzătoare de stricta respectare de către arendași sau lucrători a acestui ordin ministerial reprodus aici: „Potrivit legerii pentru reforma agrară, statul a înzestrat toate școalele și bisericile rurale cu câte un loc până la 6 ha în scop educativ.

Din constatările de până în prezent, rezultă însă că majoritatea acestor loturi, astfel cum sunt cultivate, nu-și ating scopul.

În adevăr, multe din aceste loturi, se exploatează prin arendare sau sunt cultivate în mod primitiv și empiric, ca și majoritatea loturilor țărănești.

Pentru aceste motive și având în vedere scopul pentru care au fost create, avem onoare a Vă ruga să binevoiți a da dispozițiuni organelor Dvs. ca să supravegheze felul cum se exploatează aceste loturi, pentru ca ele să servească anume ca model.

Instrucțiuni și lămuriri tehnice despre exploatare se pot obține în fiecare județ dela serviciul agricol județean.

Vă rugăm, să binevoiți a cunoaște, că noi am dat instrucțiuni organelor noastre ca în trecere prin comune, să se intereseze și de exploatarea acestor rezerve de teren“.

Consiliul eparhial.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 649—1932.

Comunicat Oficial

către toate oficiile protopopești și parohiale.

Ministerul agriculturii și Domeniilor prin adresa sa Nr. 6820 înregistrată la Ministerul Instrucțiunii Cultelor și Artelor sub Nr. 8803 și comunicată și nouă la 27 Ianuarie a. c., ordonă epitropiilor parohiale, ca terenurile de cultură obținute de comu-

NOU! A apărut: NOU!

CARTEA DE RUGĂCIUNI

„PÂINEA VIETII“

ediție nouă, refăcută și completată.

Prețul Lei 30— plus porto postal.

Se află de vânzare la Librăria Eparhială
Cluj. Piața Cuza Vodă Nr. 6. Cluj.

Tipografia Eparhiei ort. rom. din Cluj

(Str. Baba Novac Nr. 7)

execută prompt tot felul de tipărituri.